

Posudek bakalářské práce p. Tomáše Buryšky, Středověké osídlení na dolním toku Divoké Orlice, Praha 2007, 68 stran, 55 obr.

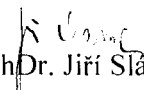
Posuzovaná bakalářská práce si stanovila za cíl hlubší poznání dějin osídlení na dolním toku Divoké Orlice v severovýchodních Čechách. Práce se tak řadí k několika studiím, které sledovaly s různým zaměřením obdobnou problematiku v několika oblastech Čech. Nutno ovšem předeslat, že autorovi ztížila jeho situaci skutečnost, že jím sledované teritorium bylo dlouho mimo zájem archeologů, takže dosavadní archeologické poznatky o tamějším osídlení mohou být zkreslené a nepřesné. Teprve v posledních desetiletích dochází tam k intenzivnějšímu registrování archeologických nálezů, avšak větší výzkum podniknutý v letech 1956 - 1957 M. Richtrem v Kostelci nad Orlicí je tam stále výjimkou. Studovaný region představuje obdélníkové území o ploše 294 km² jehož přirozenou západovýchodní osu tvoří tok Divoké Orlice.

Sled jednotlivých kapitol v posuzované práci odpovídá schématu, jaký je u takto koncipovaných prací běžný: po vymezení sledovaného regionu následuje charakteristika tamějšího přírodního prostředí, potom výklad pokračuje velmi stručným přehledem pravěkého osídlení, jehož intenzita v jednotlivých obdobích kolísá. Pokud se nejedná o poznatek zkreslený málo intenzivním archeologickým výzkumem, potom osídlení v mladém pravěku na tomto teritoriu výrazně klesá. Následné středověké období (přibližně od 7. do 16. století) autor sleduje formou katalogu jednotlivých katastrálních území (těch je celkem 68), na kterých registruje archeologické doklady osídlení, dále k místu se vztahující historické zprávy, přítomnost sakrální architektury případně i názory toponomastiků na příslušné jméno.

I když stav pramenné základny má výše vzpomenuté nedostatky, přesto se diplomantovi podařilo ze studovaných pramenů vyčíst řadu zajímavých poznatků. Podle současného svědectví archeologie bylo tamější osídlení až do 12. století velmi řídké; změnu přineslo až následující století, kdy se vytvořila sídlištní síť podobná situaci současné. K dalším změnám došlo potom v 15. století. Do vývoje tamějšího osídlení zasahovalo i vytváření pozemkového šlechtického majetku. Vypočítávat další autorovy poznatky považuji za zbytečné. Domnívám se, že závěry hodnocené práce plně odpovídají možnostem pramenné základny, kterou měl pisatel k dispozici. Autor dobře zvládl studium sídelně-historické problematiky. Práce je doplněna dobrou obrazovou dokumentací.

Posuzovaná práce plně vyhovuje požadavkům kladeným na práce bakalářské a proto ji doporučuji k dalšímu řízení.

Praha, 30. srpna 2007

prof. PhDr. Jiří Sláma, CSc.